16 Pagini | Anul al 54-lea | EXEMPLARUL { In România: 3 lei / In străinătate: 6 lei } | 16 Pagini | Nr. 335 Duminică 5 Decembrie 1937

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. No. 120.288/932

P IIII

BIBLIOTECA CENTRALĂ a „ASOCIAȚIUNII" SIBIIU

ABONAMENTE IN ȚARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

UNIVERSUL

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25

CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

FONDATOR: LUIGI CAZZAVILLAN

ABONAMENTE LA „VESELIA" „UNIVERSUL COPIILOR" ȘI AL TINERETULUI" ZIARUL CĂLĂTORIILOR Câte 220 Lei pentru 12 luni în țară

DIRECTOR: STELIAN POPESCU

„Islazurile electorale"

Odată cu deslănțuirea bătăliei electorale, s'a deslănțuit și potopul făgăduielilor lipsite de orice control. Și pentrucă populația țărănească este, cantitativ, depozitara celor mai multe voturi, apoi către ea, bine înțeles, se îndreaptă mai vârtos torentul atențiilor și promisiunilor electorale.

Se flutură din nou pe dinaintea țăranilor programe de exproprieri terestre și de fericiri astrale: unii împart munții și pădurile, alții heleșteele, fermele Statului, ba chiar și ce bruma a mai rămas cruțat din proprietatea particulară, în urma primei exproprieri. Iar unul din partidele mai tinere, luând în brațe ideea unei noui exproprieri masive, își deschide drumul spre inima țăranilor cu lozinca nouă: „omul și pogonul".

La rândul lor, oamenii guvernului nu se lasă nici ei mai prejos și ceeace propagandiștii opoziției numai făgăduesc, cei dintâi se dau peste cap și încearcă să traducă în fapt, — măcar demonstrativ.

Și obiectul predilect al propagandei lor este exproprierea de noui păduri, spre a fi transformate în islazuri sau în pământ de cultură. Pentru islazuri, s'au jertfit până acuma păduri în suprafață de 1.400.000 hectare. Ce s'a ales din terenurile dobândite, am arătat în deosebite prilejuri: pârloage jalnice, năpădite de mărăcini și bălării — cuibarnițe teribile pentru desvoltarea larvelor de lăcuste și a tuturor paraziților ce nimicesc cele mai frumoase recolte ale țării. Iar, acolo, unde cei chemați să le gospodărească au fost oameni cu grija de sufletelul lor, au împărțit frățește loturile cele mai bune din aceste islazuri și le-au cultivat în folosul lor.

Ei bine, nevoia captării voturilor pentru alegeri care bat la ușe, a împins pe beligerantii guvernamentali la pregătirea unor noui atentate contra patrimoniului forestier al țării. E vorba să fie puse sub topor alte noui masive păduroase, în suprafață de peste 8000 hectare, spre a fi transformate în „islazuri electorale", cum foarte bine le-a botezat un inimos inginer silvic, care, de ani de zile, sună trâmbița de alarmă asupra crimei naționale ce se comite contra pădurilor României. Și nu sunt cruțate nici plantațiunile de molift abia înfiripate, cum s'a petrecut faptul la Cumpăna-Argeș.

Dar această blestemăție nu trebue să se mai repete. Impotriva ei trebue să se ridice întreaga opinie conștientă a acestei țări, toate forurile de răspundere și în primul rând corpul și organizațiile profesionale ale inginerilor silvici, care, într'o solidaritate dârză până la vehemență, să opue un „veto" categoric oricărei noui încercări de nimicire a avutului păduros ce ne-a mai rămas.

Mică lămurire

Zilele trecute ziarul nostru a publicat un articol, în care arătând furioasa deslănțuire de patimi și invective dintre naționaliști, cerea încetarea acestei situațiuni din care chestia națională nu putea profita nimic, ba din potrivă, provoca bucuria streinilor, al căror joc desbinător, purtat cu măestrie de atâta vreme, reușea spre regretul bunilor români, și de data aceasta.

Confratele „Porunca Vremei" deși împărtășește durerea noastră, ca unul care a luptat alături de noi în chestia națională, își arată nedumerirea și ne întreabă ce credem de cartelul Maniu-Codreanu, adică de acordul între naționaliștii de extrema dreaptă și naționaliștii de stânga. Răspunsul este ușor de dat. Mai întâi trebue însă să amintim confratelui de curând venit în lupta națională, în care noi luptăm de o jumătate de veac, că spectacole ca cel de azi am mai văzut, le-am simțit durerea provocată în toate sufletele cinstite, dar nu ne-am descurajat, nici n'am sărit asupra fraților naționaliști desbinați, ci cu perseverare și credință în izbânda finală a cauzei naționale, am dus lupta înainte.

A fost o vreme când nu mai era nimeni afară de noi care să ducă lupta și pe chestia națională și pe chestia ordinei, amenințată de virusul bolșevic. Singuri noi, cu toate greutățile și cu toate riscurile am dus această luptă. Și am avut bucuria să vedem rând pe rând și pe vechii luptători intrând deseori în luptă și tineretul pe care l-am sprijinit din toate puterile ca să îmbrățișeze această luptă și partide cari s'au creat cu crezul acestei lupte și asociații profesionale și ziare noi-nouțe, între cari și confratele „Porunca Vremei", cari s'au înhămat la această luptă.

Deși o deplină armonie nu exista între acești luptători — fie din cauza metodelor, fie din cauza excrescențelor eului unora, fie din cauza apetiturilor prea grăbite ale altora — nu am încetat o clipă de a crede că ei nu se vor dușmani, ci din contra aveam mereu speranța că se vor înțelege într'un timp foarte scurt. Vedem, spre marea noastră durere, că speranțele noastre deocamdată au fost înșelate.

Noi nu disperăm. Lupta nu este terminată. Ea va continua și până la sfârșit tot chestia națională va triumfa, fiindcă neamul acesta trăește ca neam românesc, ori piere. Și dacă două mii de ani nu a pierit, când lupta era mai grea, nu va pieri el tocmai acum, când altele sunt mijloacele și armele de luptă pentru înarmarea sufletească.

După aceste explicațiuni, acum să răspundem și la întrebarea confratelui „Porunca Vremei" ce credem noi despre pactele încheiate. Punând această întrebare confratele crede că noi vom aproba sau vom condamna vreunul din pacte acum. El se înșeală. Noi am spus dela început, că dacă opoziția crede că este bine să se înțeleagă pentru paza urnelor, s'o facă spre a se isprăvi cu trista faimă ce ne-am făcut în privința urnelor și a felului în care se fac alegerile.

De aceea noi nu aprobăm nici unul din pactele încheiate, așa cum s'au încheiat, fiindcă am fi voit să-i vedem pe toți de același crez la olaltă. Dar dacă nenorocitele cauze pe cari le-am arătat mai sus, i-au împiedicat dela o acțiune bună, noi nu le aruncăm nici cu pietre, nici nu-i acoperim cu injurii.

Răbdători ca și până acum, și încrezători în steaua neamului, îi așteptăm să-și vadă greșala făcută de a nu se fi unit între ei, îi așteptăm să-și măsoare forțele și apetiturile și mai ales să-și cântărească excrescențele eului lor care în mare parte i-au împiedicat dela fapta mare, și ne continuăm fără preget lupta înainte.

Vrei confrate „Porunca Vremei" să faci apostolat alături cu noi? Ia crucea ca și noi și vino cu noi. Până la capăt, mai este mult, poate, va fi și greu de sigur, dar vom ajunge!

STELIAN POPESCU

Sărbătoarea Unirii la Cluj

Corul șoimilor din comuna Vultureni (Cluj)

SCRISORI DIN LONDRA

COLONIILE

de AUGUR

Londra, Decembrie

Marea Britanie și Franța trebue să se sfătuiască acum — dacă aceasta e omenește cu putință — asupra politicii de urmat în comun în chestiunea coloniilor. Căci, în conversația sa cu lordul Halifax, Führer-ul a lăsat limpede să se înțeleagă că e vorba acum să discute mai ales problema colonială cu puterile Înțelegerii anglo-franceze. Ca să se producă potolirea generală, atât de mult dorită la Londra și la Paris, Führerul cere ca Marea Britanie și Franța să recunoască imediat și irevocabil principiul parității coloniale pentru Germania. Din această recunoaștere, decurg cererile Führerului pentru restituirea coloniilor pierdute după ultimul război.

Nu angajăm pe cititorii noștri să judece situația după ce scrie ziarul „Times". De câtva timp, acest organ venerabil a devenit prada unei adevărate panici. Spectrul Germaniei înspăimântă redacția sa, în așa fel, încât spre a avea pacea, e gata să-i dea coloniile și multe altele.

Intr'un articol de fond, publicat deunăzi, n'a mers oare până a proclama că Germania procedase „nu fără dreptate" când practica loviturile din ultimii ani? Să lăsăm pe acești fricoși regretelor cari îi asalteazǎ, fără îndoială, acum, și să judecăm situația rece, așa cum se cuvine unui ziarist dornic de demnitatea țării ale cărei interese le servește.

Führerul cere recunoașterea parității germane în ce privește coloniile. Cu alte cuvinte, cere înapoierea coloniilor pierdute. La această cerere, două răspunsuri se pot da: 1) să se refuze acest ultimatum și 2) să se primească să-l discute în mod binevoitor cu Germania. In primul caz, ruptura va deveni evidentă, chiar în clipa aceea, ceeace poate părea periculos multora. In cazul al doilea, dacă abordăm problema din punct de vedere practic, se pune chestiunea contra-valorii de obținut pentru sacrificiul unui teritoriu colonial.

Franța mai ales, nu poate risca să-și piardă poziția de mare putere europeană, dând satisfacție cererii Führerului, fără a fi obținut din partea lui o garanție reală a statului quo în Eu-

(Continuare in pag. 2-a)

Cum a început acțiunea de curățire în diplomația sovietică

Londra, 2 (Radio-Central). — Ziarul „Segotnia Veceron" publică o știre a unei agenții de informațiuni poloneze, în care se spune următoarele:

Fostul șef al „G. P. U"-ului, Jagoda, a fost condamnat la moarte, pentru coruperea și terorizarea unor funcționari superiori sovietici.

Mărturisirile lui Jagoda au fost cauza pentru care s'a început acțiunea de curățire în diplomația sovietică.

Accidentul principelui consort al Olandei

Am înregistrat la timp accidentul de automobil a cărui victimă a fost principele Bernard de Lippe, soțul moștenitoarei tronului Olandei.

Accidentul, — care a emoționat întreagă Olanda, — n'a avut, din fericire, urmări prea grave; azi starea victimei nu mai inspiră nicio temere.

In clișeul nostru se vede automobilul principelui, după accident.

Noul ministru al economiei Reichului

Dr. WALTER FUNK noul ministru al economiei Reichului

Sir Samuel Hoare, bolnav

Londra, 2 (Rador). — Sir Samuel Hoare, ministrul de interne, este de mai multe zile suferind de gripă și nu poate părăsi casa.

In cursul nopții s'a produs o serioasă îmbunătățire în starea sănătății sale. Totuș, ministrul de interne va trebui să stea în casă încă vreo câteva zile.

xxx xxx

Președintele Roosevelt se va retrage din viața politică

New-York, 2 (Rador). — *La un banchet ce i-a fost oferit cu prilejul terminării biografiei președintelui Franklin Roosevelt, scriitorul german Emil Ludwig a declarat că președintele a hotărît să se retragă din viața politică la finele celei de a doua perioade prezidențiale.*

In cazul însă, când în 1940 Statele Unite ar fi târîte într'un nou război european, d. Roosevelt nu ar ezita să-și pună toate forțele sale în slujba patriei.

xxx xxx

Manifestație național-socialistă la Linz

Viena, 2 (Radio-Central). — Vreo 60 național-socialiști au manifestat aseară în fața închisorii din Linz, spărgând și mai multe geamuri.

Manifestanții au voit să arate că se solidarizează cu tovarășii lor arestați acum câteva zile pentru activitate împotriva siguranței statului.

Poliția a intervenit și a făcut mai multe arestări.

oxo oxo

Uraganul din Marea Egee, Marmara și Bosfor continuă

Navigația se face cu mare greutate

Constanța, 2 Decembrie

Ultimele telegrame primite azi de agențiile maritime din localitate sunt foarte îngrijorătoare în ce privește situația de pe Marea Egee, Marmara și Bosfor.

Uraganul deslănțuit, deși durează de mai multe zile, continuă cu aceeași tărie, făcând numeroase victime, în deosebi printre vasele pescărești și vapoarele de mic tonaj, cari s'au încumetat să iasă la larg.

Marinarii vasului „Suceava" al S. M. R., intrat azi în portul nostru, povestesc cu emoțiune primejdiile întâmplate tot timpul cât vasul a navigat prin Marea Egee și prin arhipelagul grecesc.

Cu toată primejdia, priceperea și purtarea marinarilor români au fost la înălțime, învingând furia deslănțuită a uraganului.

Valurile uriașe au trecut chiar peste puntea superioară.

Vasul era aruncat pe crestele lor ca o adevărată jucărie și poate că s'ar fi sfărâmat dacă s'ar fi lovit de una din stâncile foarte numeroase din acele regiuni.

Serviciul de cart a fost însă în permanență vigilent și primejdia a fost învinsă.

VISCOL IN MARMARA ȘI BOSFOR

Ceeace îngreuiază și mai mult navigația, este faptul că atât în Marmara, cât mai cu seamă în Bosfor și pe apele turcești ale Mării Negre, viscolește.

Fulgii de zăpadă reduc vizibilitatea la extrem; posibilitățile de orientare cu ajutorul farurilor și al coastelor sau al insulelor sunt foarte puține, totul fiind lăsat la buna funcționare a busolelor dar mai cu seamă la cunoașterea locurilor de către marinari.

Din această cauză activitatea radio-telegrafiștilor de pe bordul vaselor este foarte mare.

Din timp în timp ei înregistrează chemări disperate și sinistre semnale S. O. S. cari anunță cine știe în ce colț îndepărtat vreun vas în primejdie.

UN VAS ENGLEZ EȘUAT IN DARDANELE

Astă noapte, postul de radiocoastă Constanța a recepționat semnale de S. O. S., dela vasul englez de mare tonaj „Brisbane", care, din cauza furtunei și viscolului a fost aruncat de vânt pe coasta asiatică, la punctul numit Dogan Aslan.

Vasul eșuat a cerut tot timpul ajutoare. Apelurile lui au încetat abia astă seară.

UN ALT VAS EȘUAT

Printr'o radiogramă primită astăzi în localitate, s'a anunțat că eri dimineață a eșuat la punctul Pahoni, din apropierea Salonicului, cargobotul german „Andros", plecat cu cereale din portul Constanța.

După sforțări uriașe, cargobotul german a fost despotmolit abia azi d. a., cu ajutorul salvatorului suedez „Wiking" astfel că a putut fi dus în portul Salonic, unde urmează să i se facă reparații, înainte de a-și continua drumul.

O organizație secretă din Marsilia urmărește omorârea generalului Franco?

Au fost arestați doi membri ai organizației, travestiți în călugări

Constanța, 2 Decembrie

Un ofițer de pe vaporul „Suceava" ne-a comunicat că în Marsilia s'a înființat de curând o asociație secretă, alcătuită numai din comuniști spanioli, refugiați, și din ruși, cari urmăresc pe orice cale asasinarea șefului Spaniei naționaliste.

Dela acelaș informator deținem știrea că doi din membrii acestei organizații travestiți în călugări, ar fi trecut în Spania naționalistă, însă au fost identificați de poliția secretă a generalului Franco și arestati.

Asupra lor s'au găsit mai multe granate, arme și gaze, cu cari urmăreau să-și îndeplinească misiunea.

„Belga" rămâne, deocamdată, moneta belgiană

Bruxelles, 2 Decembrie (Rador). — *In ședința de azi a Senatului un senator a întrebat pe ministrul de finanțe, dacă nu socotește că a sosit momentul să se renunțe le „belga" ca monetă belgiană revenindu-se din nou la francul belgian ca unitate monetară.*

D. de Man a declarat că este preferabil dată fiind situația actuală să se amâne provizoriu soluționarea acestei chestiuni, deși se pare că ar fi de dorit să se renunțe la belga.

oxo oxo

A murit d-ra Deutsch de la Meurthe

O boală de inimă a răpus pe d-ra Deutsch dela Meurthe, — una din personalitățile de marcă ale societății franceze, — fiică a unuia din cei mai de seamă sprijinitori ai aviației și ai sporturilor în genere.

oxo oxo

FILME

La Curtea de apel.

După ce se ia interogatorul inculpatului, președintele dispune să se cheme martorii

Intră unul și depune jurământul.

— Ce cunoști în legătură cu faptul pe care îl judecăm?

— Nu știu nimic, domnule președinte.

— Vedeți, onorată Curte — intervine procurorul. Spre a tergiversa judecata, inculpatul a cerut dovada cu martori și a propus oameni străini de cauză!

— Viu tocmai dela Satu-Mare! se vaită martorul.

— Ce-ai de zis?

— Nu e vina mea, răspunde inculpatul. Pe semne că, din cauză că are același nume cu cel ce cunoaște împrejurările pe care vreau să le dovedesc, s'a făcut confuzie.

— Poți să te retragi. Vizează-i citația, domnule grefier, ca să nu plătească la tren.

— Asta ar mai trebui, exclamă cel din Satu-Mare; ar fi colac peste pupăză.

Și o ia la picior, de teamă să nu fie chemat din nou.

— Să intre alt martor.

Publicul din sală întoarce capul spre ușă, auzind un zăngănit de lanțuri.

Escortat de doi militari, arestatul își face loc printre asistenti și apare la bară.

— De unde-l aduceți?

— Dela Doftana

Curtea este impresionată.

Președintele exclamă:

— Ce-i asta?!

— Ce să fie! Harababura din țara noastră! răspunde cel cu lanțurile.

Don José

Iarnă la țară

de A. CORTEANU

A venit iarna. Vântul rece care suflă de câteva zile, ne anunță zăpadă. Neaua a și acoperit munții. Pentru orășenii cari luptă din greu cu frigul ernii, cu nevoile și trebuințile lor, iarna la țară e numai poezie. Odată munca la câmp suspendată de frig și de îngheț, târgovețul care n'a trăit la țară, își închipue că populația satelor o duce într'o petrecere. El știe din auzite că fiecare gospodărie țărănească are un porc gras pregătit pentru Crăciun, are varza la butoiu, porumbul la coșare, fasolea în pod, și cu ce mai dă Dumnezeu e tocmai bine. Acum, mai ales de când s'a răspândit obiceiul de a pune un petec de vie teras, țăranul gospodar are și un butoiaș de vin și o vadră-două de țuică.

Realitatea e însă mult mai puțin poetică. Sunt gospodării țărănești cari au de toate pentru satisfacerea unor pretenții de viață foarte reduse și primitive, dar majoritatea țărănimii hibernează iarna ca ursul. Ne având haine călduroase, nici foc în casă, nici hrană substanțială, țăranul e obligat să facă mișcări cât mai puține și cât ține iarna să stea cu familia lui în jurul ceaunului de mămăligă. Vitele lui o duc și mai rău de cât el. Când nu sunt lăsate libere în curte, să se adăpostească după gard sau după casă contra vântului, punând coada drept apărătoare, stau în niște coșare de nuele sau de scânduri prin care vântul nu se rușinează de loc să joace întocmai ca la el acasă. Cât nu e ger, vita frământă până la glesne noroiul făcut de baliga și de urina ei. Când vine gerul, îngheață noroiul și baliga, iar bietul animal nu mai găsește loc unde să se culce din cauza cloților cari îi intră în piele. Dacă fată vaca, țăranul o introduce în casă, ca să nu moară de frig vițelul. Și atunci în aceiași cameră stă și vaca cu familia ei și țăranul cu a lui.

Pentru un om deprins cu o viață cât de cât mai civilizată și cu oarecare elemente de confort, traiul țăranului în timpul ernii, încălzit la foc de pae sau la fum de baligă uscată, nespălat cu lunile, hrănit zi de zi cu mămăligă goală și numai din când în când, ca o delicatesă, cu fasole, este un iad. Există totuși o legătură între lucruri și dacă cercetăm mai de aproape, nu se poate să nu dăm peste cauza care le produce. Țăranul nostru așa cum este și cum își ține el vitele lui, reprezintă o formă de civilizație, înăuntru căreia totul este armonic și natural. Noi toți cari nu trăim viața lui,

(Continuare in pag. 2-a)

Valorificarea lânii și Uniunea oierilor

de NICOLAE MAREȘ

Valorificarea lânii, care se face de către „Uniunea sindicatelor agricole" de 17-18 ani, în condițiuni bine cunoscute celor interesați, adică crescătorilor de oi, este adusă în ultima vreme în discuția opiniei publice, din motive pe cari nu credem necesar a le releva.

Fiindcă congresul oierilor ținut la Câmpulung zilele acestea s'a ocupat de Uniune în legătură cu valorificarea lânii, suntem nevoiți să dăm totuși unele lămuriri.

Jumătate din oile pe cari le avem sunt țurcane. Lâna lor nu găsește întrebuințare în fabricile de postav; cealaltă jumătate este formată din oile țigăi, spance și merinos. Lâna luată de pe oile țigăi, care aparțin țăranilor, mici agricultori, rămâne în gospodăria crescătorului, sau este vândută altor mici cultivatori pentru trebuințele propii Numai lâna țigae, aparținând marilor și mijlociilor agricultori, apare spre vânzare pe piață.

„Uniunea sindicatelor agricole" a pornit, încă înainte de război, organizarea agricultorilor crescători de oi a căror lână se putea întrebuința de industria textilă, adică cu cei din regiunea Ialomiței și Constanței, unde se găsește lâna țigaie, iar astăzi a ajuns să cuprindă pe toți agricultorii crescători, cari posedă lână țigaie, spancă și merinos.

Inainte de intervenția Uniunii, marea mulțime a producătorilor de lână stătea izolată față de câțiva cumpărători, de multe ori uniți și cari din această cauză impuneau prețul.

Uniunea sindicatelor agricole a urmărit să solidarizeze pe crescătorii de oi, prezentându-i ca pe un singur vânzător față de singurul cumpărător, solidarizare care se realiza din an în an mai bine, mulțumită propagandei pe care o făceam și exemplului pe care îl dădea vânzarea în condiții din ce în ce mai bune a lânii.

Uniunea a impus prețul mondial în valorificarea lânii indigene, astfel că de unde lâna țigaie se vindea cu 20 lei kg., am ajuns în anul 1929 să obținem 95 lei de kg., prețul variind în anii următori în raport cu prețul mondial.

Față de diferențele mari de preț în comparație cu ceeace se obținea pentru lână în vremea când crescătorul stătea izolat în lupta cu cumpărătorul și față de posibilitatea oricărui producător de lână utilizabilă în fabrici de a se înscrie cu producția lui în contractul Uniunii, toată lâna care vine pe piață, adică 2 milioane kilograme, s'a putut vinde prin Uniune.

Pentru operația valorificării lânii se percepe, conform decretului regal care se ocupă de ea, un comision de lei 2.50 de kilogram, din care 1 leu îl ia ministerul agriculturii, direcția zootehnică, pentru îmbunătățirea rassei oilor, 1 leu iau unitățile sindicale și cooperative pentru strângerea lânii, iar lei 0.50 ia Uniunea sindicatelor agricole pentru administrarea valorificării lânii. Intreaga sumă rezultată din acest comision, după scăderea cheltuelilor de adminstrație, este capitalizată pentru a servi mai târziu unui scop agricol. Consiliul Uniunii sindicatelor agricole lucrează gratuit.

Iată pe scurt cum se valorifică

(Continuare în pag. 2-a).